

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, niedziela, 15 grudnia 1946 roku

Nr 329

Wbrew intrygom i knowaniom

Nie będzie wojny!

**Osiągnięto pełne porozumienie wielkich mocarstw.
— Zawiedzione nadzieje podżegaczy**

Na ostatnim posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych w dniu 13 bm. osiągnięto — jak wiadomo — pełne porozumienie w spornych dotąd sprawach. Po wyczerpaniu porządku dnia minister Molotow, który był przewodniczącym dnia, oświadczył:

— Jako przewodniczący Rady Ministrów Spraw Zagranicznych uważam za swój obowiązek złożyć gratulacje uczestnikom narad z okazji zakończenia poważnych i trudnych prac, które doprowadziły do przygotowania traktatów pokojowych.

W imieniu własnym i kolegów, którzy są gośćmi Stanów Zjednoczonych, pragnę wyrazić podziękowanie rządowi Stanów Zjednoczonych za serdeczną gościnność, jaką nam okazano w Nowym Jorku. Odbyliśmy dzisiaj 98-e posiedzenie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych. Musimy zdać sobie sprawę, że dokonaliśmy wielkiej pracy przed obecną sesją — w Paryżu i wcześniej jeszcze w Londynie.

Obecnie czeka nas zadanie przygotowania nowego traktatu pokojowego.

Zywię nadzieję, że doświadczenia nasze, zdobyte przy naradach nad pięcioma traktatami, ułatwią nam przygotowanie dalszych traktatów. Pracę tę podejmemy w Moskwie. Pragnę zapewnić panów, że Moskwa przyjmie gościnnie przedstawicieli zaprzyjaźnionych państw — Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji.

Minister Bevin odpłynął wczoraj z Nowego Jorku na pokładzie Queen Elisabeth. Przed odjazdem oświadczył, że Rada Ministrów nie tylko zakończyła rozmowy

W obronie hitlerowców
stała brytyjska misja rządowa w Grecji

Parlament grecki uchwalił ustawę, na mocy której kolaboranciści, skazani za współpracę z Niemcami, mają prawo składania wniosków o rewizję procesów lub zniesienie wyroków, wydanych przeciwko nim.

Posel monarchistyczny, Fenepoulos, przemawiał w obronie tej ustawy i podkreślił, że, zdaniem jego, w Grecji nie było zdrajców (!). Inny poseł, Kilimvakis, wygłosił demonstracyjne przemówienie, w którym twierdził, że „historia puści w niepamięć proces norymberski (!). Inny jeszcze poseł reakcyjny, Bakopoulos, podkreślił, że brytyjska misja prawnicza, która przybyła niedawno do Grecji, wystąpiła wobec rządu greckiego z żądaniem dokonania rewizji ustawodawstwa greckiego, dotyczącego kolaborantów, domagając się jego zlagodzenia.

„Specjalista” niemiecki
od gazów trujących osadzony pod kluczem

W francuskiej strefie okupacyjnej został aresztowany specjalista produkcji gazów trujących i organizator fabryki gazów trujących Buna-Werke w Oświęcimiu, Ambros. Ambros, który po zakończeniu działań wojennych pozostał nadal na stanowisku kierownika fabryki I. G. Farben-Industrie w Ludwigshafen, stanie przed trybunałem amerykańskim dla przestępstw wojennych w Norymberdze

wstępne dotyczące problemu niemieckiego, ale już zdążyła wyjaśnić kilka nieporozumień. Obecnie możemy przystąpić do dzieła rozbudowy pokoju.

Wszystkim wiadomo, że zarówno w Anglii i USA jak i w wielu innych krajach istnieje i działa grupa polityków — podżegaczy wojennych, względnie taka, która przez „trzęcia” wojnę miała nadzieję odzyskać utracone pozycje społeczne i polityczne.

Te rachuby zawiodły. Mimo wszelkich

trudności, mimo przeszkód, porozumienie między przedstawicielami wielkich mocarstw zostało osiągnięte: **WOJNY NIE BĘDZIE!**

Jasne jest, że będą jeszcze czynione próby zakłócenia pokoju świata, lecz te próby nie mają już wielkich szans.

Mająca się odbyć w marcu konferencja Wielkiej Czwórki ostatecznie UGRUNTUJE I WZMOCNI FUNDAMENTY POKOJU, wbrew intrygom, wbrew knowaniom tych, którzy marzyli o nowej rzezi narodów.

Bevin pod ostrzałem

Osiągnięte w Nowym Jorku porozumienie mocarstw prawdopodobnie przyspieszone zostało przez nową „rebelię” w szeregach Partii Pracy. Wskutek tego — Bevin zmiełki.

Ale niezadowolenie nie zostało jeszcze usunięte. Bevin będzie musiał odpowiedzieć na szereg interpelacji swoich towarzyszy: dlaczego zaproszono Schuhmachera do Londynu, dlaczego nie osiągnięto porozumienia z Indiami, dlaczego wojska brytyjskie pozostają w Grecji itd. itd.

ROZBROJENIE ŚWIATA

Wszystkie państwa ujawnią liczebność swych sił zbrojnych. — Skuteczny plan kontroli

Na wczorajszym Generalnym Zgromadzeniu Narodów Zjednoczonych przyjęto przez aklamację rezolucję o powszechnym rozbrojeniu, uchwaloną przez komisję polityczną. Rezolucja zaleca Radzie Bezpieczeństwa opracowanie ogólnego planu rozbrojenia, który następnie zostanie przedłożony wszystkim państwom wchodzącym w skład Narodów Zjednoczonych do ratyfikacji. Rada Bezpieczeństwa ma również skuteczny plan kontroli nad realizowaniem uchwały o rozbrojeniu. Poza tym Rada Bezpieczeństwa ma orzec, jakie dane dotyczące sił zbrojnych każdego z państw

winny być dostarczone w jak najkrótszym terminie.

Uregulowanie kwestii broni atomowej poruczone zostanie komisji atomowej.

Następnie Zgromadzenie Generalne rozpatrywało wniosek radziecki, dotyczący informacji o siłach zbrojnych państw sojuszniczych lądowych, morskich i powietrznych, za wyjątkiem wojsk znajdujących się na ziemiach byłych państw nieprzyjacielskich.

Uzasadniając powyższy wniosek, delegat radziecki, Gromyko, oświadczył, że informacje te są niezbędne dla sprawy

Odszkodowania dla Polski

Zgodnie z umową poczdamską Polska otrzyma na poczet odszkodowań wojennych z Niemiec 9 fabryk, obejmujących zakłady produkcji części samolotów, sprzętu oraz artykułów chemicznych.

Biuro rewindykacji i odszkodowań przystąpiło do prac, związanych z przetransportowaniem urządzeń do kraju.

Wskazówki dla Byrnesa

USA potrzebuje pokoju — stwierdza Wallace

B. minister handlu Stanów Zjednoczonych, Wallace, umieścił w redagowanym przez siebie tygodniku „New Republic” artykuł wstępny, w którym wzywa Stany Zjednoczone do prowadzenia polityki pokojowej. „Stany Zjednoczone tak jak cały świat potrzebują pokoju” — i wzywa do opracowania planu 20-letniego dla zwalczania głodu i analfabetyzmu w całym świecie.

Stosunki między narodami muszą być oparte na prawdzie i zaufaniu — konkluduje Wallace.

Demonstracja w N. Jorku

przecw Anglikom i faszystom w Grecji

Przed hotelem, w którym zamieszkał premier grecki Tsaldaris w Nowym Jorku, odbyła się demonstracja, w której brali udział studenci, przedstawiciele amerykańskich związków zawodowych oraz członkowie towarzystw grecko-amerykańskich. Demonstranci wznosili okrzyki, domagające się wycofania wojsk brytyjskich z Grecji oraz poszanowania wolności obywatelskiej.

UNRRA likwiduje się

La Guardia odznaczony medalem zasługi

Na ostatnim posiedzeniu organizacji UNRRA, które odbyło się w Waszyngtonie w piątek wieczór, ustępujący dyrektor naczelny UNRRA, La Guardia, został odznaczony amerykańskim orderem „Medal Zasługi”. Zadanie likwidacji UNRRA powierzono maj. Noel Rocks.

ZSRR i Norwegia

zawarły dwuletni układ handlowy

W Moskwie zakończyły się rokowania przedstawicieli ministerstwa handlu zagranicznego ZSRR z członkami norweskiej misji handlowej.

W wyniku rokowań został podpisany dwuletni układ, ustalający warunki wymiany towarowej między obydwojoma krajami oraz warunki spłat.

Rokowania w sprawie długoterminowej umowy handlowej radziecko-norweskiej mają się rozpocząć w najbliższym czasie.

Wczoraj norweska misja handlowa z min. Thorpem na czele opuściła Moskwę, udając się w drogę powrotną do Oslo.

Tym, którzy narzekają...

Zastanówcie się, pomyślcie:

Czy nie jest lepiej, niż było przed rokiem? — Czy sprawdziły się wszystkie proroctwa „czarnowidzów”? — Jest lepiej, a będzie jeszcze lepiej!

„Kurczenie potrzeb jest oznaką upadku, wzrost ich natomiast, ich demokratyzacja — bodźcem, dźwignią postępu” — pisał ekonomista polski, Gliwicz.

Przez sześć lat wojny ograniczaliśmy nasze potrzeby do coraz skromniejszych rozmiarów. Wyrzucano nas z naszych mieszkań — o ile tylko były one względnie ładne i kulturalne, każąc gnieździć się tylko w tych mieszkaniach, które już absolutnie nie nadawały się na lokale dla „panów stworzenia” — Niemców.

Coraz bardziej też ograniczaliśmy swoje potrzeby ubranowe i żywnościowe. O potrzebach kulturalnych nie ma już co wspominać, bo zapomnieliśmy o nich całkowicie w okresie długich lat wojny. Nie było szkół, teatrów, książek, ani pism. Żyliśmy najbardziej prymitywnym, przyziemnym trybem życia, mając głowę zaabsorbowaną brakiem stoniny, strachem, że złapła „na roboty”, i lękiem przed śmiercią i nocnym nalotem. Tę całą vegetację opróżniała tylko jedna nadzieja —

NADZIEJA WOLNOŚCI.

Ona to skłaniała wielu z pomiędzy nas do przyspieszenia chwili wyzwolenia — przez pracę w organizacjach podziemnych.

Daleko za nami pozostały już te czasy. Wspominamy o nich dotychczas, jak o złym, koszmarnym śnie. Wielu wyrwało one na zawsze z naszego szeregu. Trzeba było tych ludzi zastąpić, zastąpić najczęściej — z powodu wielkości poniesionych strat — własnym spotęgowanym do maksimum wysiłkiem. Bo nowe, zupełnie inne i od wojennego i od przedwojennego życia nie mogło, nie chciało czekać.

Przemiany następowały w oszalałym tempie — dowód, jak bardzo były one potrzebne, jak społeczeństwo było już dojrzałe do ich przyjęcia. Czarnowidz i różne rodzime „węszykleski” załamywali ręce: „co to będzie, co to będzie — blade! — Idźmy ku katastrofie!”

A tu, jak na złość,

„KATASTROFA” NIE NASTĘPUJE.

Owszem — fabryki produkują coraz więcej i coraz lepszych towarów, rośnie we wszystkich dziedzinach naszego życia zaścianek, stopniowo zaciera się coraz bardziej rany wojny; porządkuje się i rozbiera ruiny Warszawy i Gdańska, wypuszcza się coraz więcej nowych wagonów i lokomotyw, coraz więcej samochodów jeździ po naszych drogach, coraz

sprawniej kursują pociągi i... coraz wyższa jest nasza stopa życiowa.

Tak jest, wbrew wszystkim pesymistom i narzekalskim — w ciągu ostatniego roku

NASZA STOPA ŻYCIOWA WZROSŁA BARDZO ZNACZNIE.

W naszych warunkach może to wymagać większego wysiłku, niż w jakimkolwiek innym, mniej zniszczonym kraju — ale jednak mamy już dziś dużo większe potrzeby i... zaspakajamy je w większej mierze niż w roku ubiegłym.

Najmniej to może widać po... mieszkańcach. Mieszkamy w dalszym ciągu przeważnie nędznie i w ciasnocie (choć po warunkach, w jakich mieszkało się na przykład po powstaniu warszawskim — obecne warunki lokalowe wydają się i tak rajem!). Jest to wynik olbrzymich zniszczeń, dokonanych przez wojnę w naszym kraju. Zniszczeń, którym uległy tysiące budynków. A z drugiej strony trzeba było otwierać szkoły, tworzyć nowe wyższe uczelnie, umieszczać gdzieś cały nasz centralny aparat administracyjny, który miał zawsze dobrać swą siedzibę w Warszawie — tymczasem Warszawy... nie było.

Do kraju wrócić zaczęli repatrianci ze wschodu i zachodu — i dla nich musiało się znaleźć w Polsce miejsce. Więc mówiąc o wzroście naszych potrzeb — kwestię mieszkaniową zostawmy na boku. Z czasem i ona ulegnie polepszeniu.

Spójrzmy jednak

BEZSTRONNYM, OBIEKTYWNYM OKIEM

choćby na nasz ubiór. Widzi się już nawet ludzi nie tylko przyzwolnie ubranych, ale wręcz elegancko, szczególnie jeśli chodzi o kobiety. W Polsce kobiety zawsze były lepiej ubrane od mężczyzn.

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO

CODZIENNIE O GODZINIE 19.15

CUD MNIEMANY

CZYLI

KRAKOWIACY I GÓRALE

operę narodową Wojciecha Bogusławskiego i Jana Stefanięgo
Dekoracje i kostiumy: Wł. Daszeuski. Tańce: J. Hryniewicka
Orkiestra Filharmonii Łódzkiej pod dyr. prof. Wł. Raczkowskiego

Reżyseria: LEON SCHILLER

W niedzielę 1 sierpnia 2 przedstawienia o godz. 15-ej i 19.15

Codzienna nowelka „Expressu”

Za kulisami

Jeśli kobieta jest zazdrosna, nie powinna nigdy zostać żoną aktora. Jolanta też nigdy nie była zazdrosną, aczkolwiek była żoną wielkiego artysty. Rozmawiała ze swym mężem wiele na ten temat. Wie, że to należy do obowiązków jego jako dobrego aktora, grać rolę donjuanów, tak umiejętnie, że Jolanta często denerwowała się podświadomie, gdy widziała tę grę. Ale po skończeniu przedstawienia o tem nie myślała już więcej. Nieprzyjemne uczucie zniknęło u niej tak szybko, jak szminka z twarzy jej męża.

Nie, Jolanta nie była zazdrosną. Ale byłoby lepiej, gdyby Fred nie mówił jej ciągle o zdradzie i zachowaniu się jej męża. Fredy był młodym człowiekiem, patrzącym na świat przez różowe szkła. Był speakerem w radiofonicznej stacji nadawczej, witał publiczność, zapowiadał programy, ogłaszał koncerty. I był zakochany w pięknej Jolancie.

I właśnie Fred wziął na siebie przykry obowiązek przekonania Jolanty, że mąż jej zdradza ją niemal codziennie i to nie na scenie, ale naprawdę i że dlatego powinna ona się z nim rozwieść i wyjść za mąż za niego, za Freda.

Początkowo Jolanta śmiała się, póź-

niej już tylko uśmiechała, a później przestała się śmiać i uśmiechać. Znała swego męża bardzo dobrze. Byli po ślubie już siedem lat. Kochali się oboje bardzo. Nie mogła więc nigdy uwierzyć, że ją zdradza. Ale Fred mówił tak przekonująco, że powoli zaczęła ona powątpiewać o wierności swego męża.

— A może jednak Fred ma rację? — myślała.

Zasiane ziarno nieufności zaczęło wydawać plon. Długo martwiła się Jolanta myśląc o tym wszystkim, co mówił Fred. I wreszcie zdecydowała się. Dała słowo Fredowi, że przyjdzie do jego mieszkania, o ile będzie się mogła sama przekonać o zdradzie męża.

Biedna Jolanta była zrezygnowana. A on, znakomity aktor Henryk Bellmac, zbyt był w tym czasie zajęty próbami nowej sztuki, ażeby zwrócić uwagę na zmiany, jakie zaszły w zachowaniu się jego żony.

Układ między Jolantą a Fredem został zawarty. — Fred zajął się przygotowaniem materiałów obciążających.

Następnego dnia stacja radiofoniczna powiadomiła swoich słuchaczy, iż przygotowuje wielkie słuchowisko radiowe pt. „Za kulisami teatru”. Szerokie kola

Nie mówcie, że efektowne pelisy i futerka mają tylko szabrowniczki lub złodziejki. To nieprawda. Nad szabrownikami czuwa Komisja Specjalna, złodziei też M. O. — i jeśli chodzi o nasze miasto jest w nim stosunkowo mało tego elementu. Natomiast wielu znamy ludzi, którzy mają tylko to, co zapracują, nigdy nic nie wyszabrowali, nie „oddziedziczyli” po Niemcach, nie od nikogo nie dostali — a mają dziś własne, przyzwoite ciepłe palto i ciele buty na nogach, podczas gdy półtora roku temu mieli w całym dobytku letnią suknię i kretonową chusteczkę na głowie, lub nieprzerkakalne płcienne palto wprost na koszulę, bo tak właśnie wyszli z powstania. I z powodu zimna — owiliali się kocem żołnierskim, bo nie mieli od kogo rozyczyć palta.

Na wystawach sklepów coraz piękniejsze, coraz bardziej luksusowe pojawiają się przedmioty. I znów nie mówmy, że „tylko dla szabrowników”. To demagogia. Nie mamy w Łodzi tak wielu szabrowników — by sklepy z nich tylko mogły się utrzymać.

Zresztą miejscowi „szabrownicy”, nie chcąc na siebie zwracać uwagi, prawdopodobnie zaopatrywałyby się w kosztowne przedmioty gdzie indziej...

Rzecz prosta — nie dla wszystkich przedmioty te są dostępne — ale czyż i w okresie przedwojennym, do którego nie jeden z nas niekiedy wdycha — wszyscy na wszystko mogli sobie pozwolić? A czy w bogatej, dolarowej Ameryce, gdzie stopa życiowa jest tak wysoka — każdy może sobie kupić to, na co ma ochotę?

Ale... spójrzmy na nasze nogi. Przeciętne buty kosztują około 15 tysięcy. Czy widzimy ludzi bosych, lub w łapciach lipowych na nogach? Nie, wszyscy mają obuwie i chociaż wiele kobiet nosi

drewniak (zresztą, bardzo efektowne) — to przecież mężczyzna w drewniakach się nie widuje, jak to miało miejsce w okresie okupacji.

Malkontent z zasady odpowie oczywiście zaraz, że są dzieci, które z powodu braku obuwia nie uczęszczają do szkoły. Tak, są i takie smutne fakty, ale, czy w przedwojennej Polsce, która teraz z perspektywy lat wydaje nam się — jeśli chodzi o naszą stopę życiową — takim ideałem — nie było takich wypadków?

Czyż nie zdarzają się one i...

W BOGATEJ, IMPERIALNEJ ANGLII?

Dobrze byłoby sobie niekiedy przypomnieć właśnie wtedy, gdy najbardziej narzekamy, że postęp w naszych warunkach materialnych jest zbyt powolny, że tego lub owego nam jeszcze brak — jak to w Polsce przedwrzesniowej w niektórych wsiach dzielono każdą zapalkę na 4 części (dosłownie), bo koszt jednej zapalki był dla wiejskiej ludności zbyt wygórowany! Jak to w jednej osolonej wodzie kilka dni pod rząd gotowano kartofle, bo i na codzienne dosypywanie soli niektórych nie było stać. Jak np. na Polesiu tamtejsze dzieci w ogóle nie znaly smaku cukru, jako nieprawdopodobnego luksusu... chociaż kosztował tylko złotówkę, a cukier nasz szedł niżej cen kosztu na eksport za granicę. Przypomnijmy sobie strach przed bezrobociem, długie, uporczywe wydrówki w poszukiwaniu za pracą. Zaleganie z wynajaniem zarobków.

Nie, dalecy jesteśmy od ideału, wiele jest w naszym życiu braków, które należałoby usunąć i które usunęło się z całą pewnością, ale większość z nas niesprawiedliwie narzeka. Po kataklizmie, jaką przeżyła Polska — odradzamy się nadszedzianiem szybko i sprawnie. Mamy z tego słuszny powód do dumy — nie do narzekania. Kabo.

Konkurs Karnawałowy

KUPON Nr. 1

wyciąć i zachować

publiczności poznają w ten sposób całe zakulisowe życie teatru, o którym dotąd nie miały pojęcia, usłyszą westchnienia zmęczonego inspicjenta, zarzuty takie spadają na głowę niewinnego suflera, hałas i gwar, panujący w garderobach i filozoficzne rozważania strażaka, dyżurującego z kulisami.

Mówiono o tym bardzo wiele. Milion radiosłuchaczy w całym kraju niecierpliwie wyczekiwał tego dnia, w którym od być się miała zapowiedziana audycja. Najbardziej zniecierpliwiony był Fred. Zniecierpliwiony i zdenerwowany... Bo wiedział, że jeśli mu się ten plan uda, Jolanta będzie jego...

Jolanta dostała od niego w prezencie, na imieniny, śliczny aparat radiowy. I dała mu słowo że podczas wielkiego słuchowiska pozostanie w domu i wysłucha audycji.

Wreszcie nastąpił dawno oczekiwany wieczór. Fred jako speaker był na swym posterunku. Zapowiedział kolejno, że za chwilę słuchacze znajdą się w garderobie jednej z czolowych artystek. I w tej chwili rozległ się piękny męski głos, tak znany wszystkim głos Bellmaca:

— Siadaj, kochanie, koło mnie. Mam teraz chwilę wolnego czasu. Nie bój się, nie zepsuje ci szminki. Tak, kochanie, słodka moja dziewczynko!

Słychać szelest sukni jedwabnej i śmiech kobiety. I znów głos Bellmaca.

— Zona? Cóż żona? Od czasu, gdy byłam wczoraj u ciebie...

Speaker przerwał w tej chwili.

— Teraz przenosimy się do hali maszynistów.

Słuchowisko trwało dalej. Tego wieczora Jolanta przekroczyła z drżącym sercem próg mieszkania Freda.

Następnego dnia we wszystkich płasmach ukazała się następująca wiadomość:

„Podczas ostatniego słuchowiska radiowego słuchacze padli ofiarą mistyfikacji. Mianowicie speaker się omylił i zamiast zapowiadać scenę w garderobie statystów, zapowiedział wizytę w garderobie czolowego artysty. Wszyscy mieli wrażenie, że słyszeli głos znanego aktora Bellmaca. Bellmac jednak tego wieczoru wcale w teatrze nie był. Był z wizytą u swego przyjaciela. W jego garderobie wogóle nie było mikrofonu. Jeden ze statystów naśladowujący doskonale głos swych kolegów, odegrał tego wieczoru rolę Bellmaca. Niewątpliwie śledztwo wykryje przyczynę tej mistyfikacji!”

Tego dnia Fred opuścił na zawsze miasto. A Jolanta była zbyt mądrą by powiedzieć cośkolwiek swemu mężowi, o swojej przegrodzie. Sedzwo nie wykryło nigdy przyczyny pomyłki speakerka. M.

WICEK i WACEK (po wyzwoleniu)

WICEK: — Waciu, jesteście wołali..
WACEK: — I szwabów nie mał
WICEK: — No to daj pyskał..

WICEK: — Vivał nasz wybawcył
TEUM: — Niech żyjął..
WACEK: — Niech żyjął Hurrał

WICEK: — O!.. Żołnierz polski!..
WACEK: — To przecież Antoś!..
ANTOŚ: — Serwus, moje siryty!

WICEK: — Skąd się tu wzięłeś?
ANTOŚ: — Zwałem do Lublina i wstąpiłem do Armii Pol'kiej!

Jutro otwarcie Gieldy Zbożowo-Towarowej w Łodzi

Jutro tj. w poniedziałek, zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Apropowizacji i Handlu, nastąpi otwarcie Gieldy Zbożowo-Towarowej w Łodzi.

Jutro już zostaną zawarte na Gieldzie pierwsze transakcje i poczynając od dnia jutrzejszego wydawana będzie stale cedulka giełdowa.

Gielda Zbożowo-Towarowa w Łodzi mieści się w gmachu własnym przy ul. Gdańskiej 38 na pierwszym piętrze. Na stanowisko dyrektora powołany został ob. Roman Pietrzak. (1)

Ostatnie przygotowania Pojutrze — proces F.schera

W gmachu Związku Nauczycielstwa Polskiego przy ul. Smulikowskiego w Warszawie czynione są ostatnie przygotowania do procesu F.schera i towarzyszy.

Elektrycy kończą już zakładanie ostatnich lamp na sali sądowej, przy stole sędziowskim zainstalowano głośniki radiowe. Kilkunastu jeńców niemieckich uprząta sale, inni znoszą i ustawiają ławy dla sędziów.

Wczoraj rozpoczęło się wydawanie biletów wejścia na proces. Od pierwszej chwili przed okienkiem uformował się długi ogonek. Ze względu na szczupłość miejsc przewidziane jest wydawanie na każdy dzień tylko 600 kart wstępu.

Proces, jak wiadomo, rozpoczyna się już pojutrze, tj. we wtorek. (1)

Karambol samochodowy Ofiar w ludziach nie było

Przy zbiegu ulic Pomorskiej i Magistrackiej wydarzył się poważny wypadek samochodowy.

Zderzyły się mianowicie dwa samochody: ciężarowy wóz, należący do Przemysłu Włókienniczego przy Al. Kościuszki 4, z osobowym, należącym do jednostki wojskowej.

Wóz osobowy został rozbity, uszkodzeniu uległ także samochód ciężarowy. Ofiar w ludziach nie było. (1)

Katastrofa kolejowa na terenie woj. gdańskiego

W dniu 10 bm. na stacji Prabuty woj. gdańskie wydarzyła się katastrofa kolejowa.

Pociąg zdążający do Warszawy zderzył się z pociągiem malborskim. Trzy wagony wyskoczyły z szyn, co pociągnęło za sobą liczne ofiary w ludziach. Trzy osoby zostały zabite na miejscu, 12 ciężko rannych i 35 lżej rannych.

Rannych umieszczono w szpitalu w Malborku.

UWAGA „ZYCIOWCY”!

Akademicki Związek Walki Młodych „Zycie” zawiadamia, iż w poniedziałek, dnia 16 bm., o godz. 19-ej, w lokalu organizacyjnym przy ul. Piotrkowskiej 48-16, odbędzie się ogólne zebranie Koła Terenowego. Zapraszamy koleżanki i kolegów. Obaczność członków obowiązków.

Konkurs Karnawałowy

rozpoczyna „Express” w dniu dzisiejszym. — Radioaparat, kupony materiału, bielizna, swetry, serwisy, wódka i papierosy dla czytelników

Już dziś możemy udzielić wyczerpujących informacji o naszym nowym „KONKURSIE KARNAWAŁOWYM”.

Więc — przede wszystkim — nagrody. To jest bezwzględnie najważniejsze, że sama technika konkursu jest niezwykle łatwa i dostępna dosłownie dla wszystkich.

Ponieważ jest to konkurs karnawałowy, redakcja „Expressu” pomyślała, oczywiście, o tym, aby nagrody dostosować do chwili.

Co człowiek chce robić w karnawale? Przede wszystkim, zgodnie z tradycją — bawić się, tańczyć. Do tańca potrzebna jest muzyka. Dlatego też naszą główną nagrodą jest

PIEKNY APARAT RADIOWY.

Idąc na tańce, czy do znajomych na przyjęcie, trzeba się ubrać. I o tym pomyśleliśmy, przeznaczając kilka nagród w postaci kuponów na garnitury i suknie, bieliznę, swetry itd.

Podczas karnawału urządzi się przyjęcia, przychodzą znajomi, trzeba poczęstować ich wódką. Pić w szklankach lub z jajeczników i nalewać wprost z butelki — nie bardzo wypada. I to mieliśmy także na uwadze, ustalając spis nagród, jak również i to, że po kolacji człowiek chce zapalić, pograć swej damie serca śmętne melodie na gitarze itd. itd.

Pełna lista nagród naszego nowego konkursu, który dziś rozpoczynamy, przedstawia się jak następuje:

L sta nagród

- I NAGRODA — RADIOODBIORNIK.
- II NAGRODA — KUPON NA UBRANIE

Nacz. Nehrebecki ranny w katastrofie samochodowej pod Łowiczem

Do Łodzi nadeszła wczoraj rano wiadomość o katastrofie, której ofiarą padł zastępca naczelnika Wydziału Apropowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego, ob. Nehrebecki.

Udał się on w piątek samochodem do Ministerstwa Apropowizacji w sprawach służbowych. Naczelnik miał wrócić wczoraj rano, zamiast niego jednak nadeszła wiadomość z Łowicza, że naczelnik leży ciężko ranny w szpitalu wraz z urzędniczką, która z nim była w Ministerstwie.

Jak zdołaliśmy ustalić, sprawa przedstawia się jak następuje:

Gdy naczelnik Nehrebecki wracał do Łodzi samochodem Zarządu Miejskiego wraz z urzędniczką Bartosikową z referatu mięsnego Wydziału Apropowizacji, nagle pękła opona. Szofer zatrzymał wóz i zaczął się reperacją. Ponieważ musiałoby to długo potrwać, a naczelnik musiał być w

Łodzi jak najwcześniej, z uwagi na ważność załatwionych spraw — wraz z ob. Bartosikową przesiadł się do drugiego samochodu, idącego w kierunku Łodzi.

Nie ujechali daleko, gdy nastąpił tragiczny wypadek. Na szosie stał uszkodzony samochód ciężarowy, który niespodziewanie puścił przed siebie snop światła z reflektorów, oślepiając szofera samochodu, w którym znajdował się naczelnik Nehrebecki. Straciwszy panowanie nad kierownicą, szofer wpadł na wóz ciężarowy. Szofer uległ złamaniu obu nóg, naczelnik Nehrebecki odniósł b. poważne rany głowy, a Bartosikowa również doznała poważnych kontuzji. Wszystkich przewieziono do szpitala w Łowiczu, gdzie rannemu naczelnikowi Nehrebeckiemu zrobiono kilka zastrzyków. Stan jego jest ciężki. Wczoraj udał się tam naczelnik Wydziału Apropowizacji, Olasik. (1)

14 stopni mrozu! Czy dziś nastąpi ocieplenie?

Od kilku dni tematem powszechnych rozmów w Łodzi jest obecna pogoda. Potęgający się z dnia na dzień mróz zaskoczył mieszkańców naszego miasta, którzy wprawdzie liczyli się z tym, że wcześniej czy później muszą należeć mrozy, jednak nikt nie przypuszczał, że nastąpi to tak nagle i że zerwie się taki silny wiatr.

Wczoraj o 7-ej rano było w Łodzi 14 stopni poniżej zera!

Zapobiegliwi woźnicy okryli już konie szmatami, a szoferzy czynili to samo ze swoimi koniami motorowymi, chroniąc wodę w chłodnicy przed zamarznięciem.

Jeśli tak dalej pójdzie, należy się spo-

dziewać zamarzania rur wodociągowych i już zawczasu należy ostrzec ludność, aby przy rozgrzewaniu rur zachowywała jak najdalej idące środki ostrożności, gdyż rok rocznie przy tego rodzaju manipulacjach wynikają pożary.

Podobno dziś ma się nieco ocieplić. Spodziewany jest inny kierunek wiatru. Dopóki bowiem wieje wiatr południowo-wschodni, temperatura będzie utrzymywała się ciągle na niskim poziomie, natomiast z chwilą zmiany wiatru nastąpić powinno ocieplenie i opady śnieżne.

W każdym bądź razie wszystko wskazuje na to, że na święta będziemy mieli pogodę mroźną, a o to tylko przecież chodziliśmy, żeby nie było piącu! (1)

- III NAGRODA — KUPON NA SUKNIE
- IV NAGRODA — SZALIK, SKARPETKI, KRAWAT
- V NAGRODA — KOMPLET BIELIZNY DAMSKIEJ
- VI NAGRODA — KOSZULA DZIENNA MĘSKA
- VII NAGRODA — SWETER MĘSKI
- VIII NAGRODA — SWETER DAMSKI
- IX NAGRODA — SERWIS DO KAWY
- X NAGRODA — KOMPLET NACZYŃ
- XI NAGRODA — KOMPLET DO WINA
- XII NAGRODA — KOMPLET DO WÓDKI
- XIII NAGRODA — GITARA
- XIV—XVI TRZY NAGRODY — PO 1000 PAPIEROSÓW

SIEDEM NAGRÓD W POSTACI PACZEK ZAWIERAJĄCYCH WINO, WÓDKĘ I PAPIEROSY.

SIEDEM NAGRÓD W POSTACI PACZEK ZAWIERAJĄCYCH SŁODYCZE.

Razem — 30 nagród, o które może ubiegać się każdy czytelnik, który będzie TYLKO WYCINAŁ SŁODZIENIE Z „EXPRESSU” KUPONY.

Pierwszy taki kupon zamieszczamy w numerze dzisiejszym. Ogółem kuponów będzie, jak i w poprzednim konkursie — trzydzieści.

Ci, którzy dotąd nie wygrali — powinni poprobować znowu szczęścia. Losowanie tego konkursu odbędzie się bowiem dopiero za kilka tygodni, a w Nowym Roku może się jakoś odmienić..

Odcinki na obuwie ważne do 17 grudnia

Wydział Apropowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że z dniem 17 bm. traci swą ważność odcinek Nr 23 z kart kat. „Dz.” (dzieciennych) z m-ca sierpnia rb., uprawniający do odbioru jednej pary obuwia dzieciennego.

Pożar w domu przy ul. Wierzbowej 13

Straż Pożarna wezwana została wczoraj rano na ul. Wierzbową 13, gdzie w 4-o piętrowym budynku mieszkalnym, zajęтым przez jednostkę wojskową, wybuchł pożar.

Zapaliły się nagromadzone w piwnicy drzewo i węgiel. Na miejsce pożaru przybyły 3 oddziały straży, które po godzinnej akcji ratowniczej pożar zlokalizowały.

Przyczyna ognia nie została jeszcze ustalona.

Straż Interwencyjna wczoraj w całym szeregu wypadków zapalenia nie sadzy w przewodach kominowych, co spowodowane zostało intensywniejszym, wskutek mrozów, opaleniem mieszkań. (1)

Niepokojący „połów”

Mięso z potajemnego uboju znaleziono w restauracjach i u rzeźników. — Winni zostali surowo ukarani przez władze

Władze naszego miasta prowadzą energiczną walkę z potajnym ubojem, z którego mięso b. często pochodzi z chorych zwierząt, a więc w wysokim stopniu jest szkodliwe dla konsumenta.

Nielegalny ubój odbywa się bowiem w warunkach anty-sanitarnych, bez nadzoru lekarza, który winien zbadać mięso i wydać swą opinię czy nie zawiera ono bakterii chorobotwórczych.

Jak ostatnio stwierdzono, cały szereg rzeźników i zakładów gastronomicznych w Łodzi omija to zarządzenie, wprowadzając w obrót mięso z uboju nielegalnego, potajnego, a goście w zakładach restauracyjnych czy też nabywcy mięsa w zakładach rzeźniczych nie wiedzą oczywiście, czym ich „częstują” nieuczciwi sprzedawcy i restauratorzy.

W ostatnich dniach zarządzone generalne kontrole, w wyniku których sąd starościński przy starostwie śródmiejskim ukarał w dniu wczorajszym szereg osób za tego rodzaju wykroczenia.

Tadeusz Chlebowski, kierownik restauracji „Halka” przy ul. Moniuszki Nr 3; zamiesz. przy ul. Piotrkowskiej 44, skazany został na grzywnę w wysokości 30.000 zł. W „Halce” znaleziono bowiem, w wyniku kontroli; przeprowadzonej w dniu 12 bm. 20 kg słoniny; pochodzącej z nielegalnego uboju.

Stanisław Królikowski; (Kopernika 21) kierownik restauracji „Pod Wiechą” przy ul. Zawadzkiej 4 skazany został na grzywnę 20.000 złotych. I w tym zakładzie podczas kontroli ujawniono mięso z potajnego uboju; a mianowicie 13 kg wieprzowiny.

Rzeźnik Antoni Urbański, posiadający swe przedsiębiorstwo przy ul. Wólczańskiej 91 skazany został na 20.000 zł.

grzywny. Podczas kontroli u niego zajęto 69 kg. wieprzowiny z nielegalnego uboju z czego 3 kg. wskutek niewykrwienia trzeba było natychmiast zniszczyć.

Karol Kozłowski, również właściciel zakładu rzeźniczo-wędliniarskiego przy ul. Kilińskiego 159, odpowiadał w sądzie starościńskim już po raz trzeci. Tym razem za to, że sprzedawał restauracji „Halka” kielbasy bez plomby, która umożliwiła sprawdzenie źródła produkcji. 16,5 kg. kielbasy uległo konfiskacie a ob. Kozłowski musi teraz zapłacić 10.000 zł. grzywny.

I wreszcie ob. Józef Welna z ul. Prę-

dzielanej 62 miał u siebie 36 kg. wołowiny i 14 kg. wieprzowiny, pochodzących tak samo z potajnego uboju. Jak we wszystkich poprzednich wypadkach, całe mięso zostało skonfiskowane, a właściciel jego ukarany przez sąd starościński grzywną w wysokości 10.000 złotych.

Może ten deszcz kar przekona wreszcie rzeźników i restauratorów, że zarządzenia, mające na celu ochronę zdrowia ludności, należy bezwzględnie przestrzegać i że władze nie będą w żaden sposób tolerować podobnych wykroczeń!

Ziemią dla osadników

Planowe przesiedlanie rolników na Ziemię Odzyskaną. — Doniosła akcja przeprowadzona będzie w r. 1947

Rok 1947 ma być rokiem planowego i systematycznego przesiedlenia rolników na Ziemię Odzyskaną, w związku z czym wyłania się konieczność dokładnego przygotowania do przesiedlenia.

Grupa osadnicza nie może wyjeżdżać na Ziemię Odzyskaną w nieokreślonym charakterze. Już na miejscu musi być ustalone, czy tworzyć ona będzie Spółdzielnię Parcelacyjną, czy też grupę parcelacyjną.

Różnica między tymi formami osadnictwa jest dość duża. Grupa parcelacyjna jest to grupa osadników, posiadająca pewne własne środki produkcyjne, które w połączeniu ze środkami znajdującymi się na przejmowanym majątku, stanowiąc będą dostateczną podstawę do natychmiastowej parcelacji i przejścia do gospodarki indywidualnej. Jako minimum inwentarza dla poszczególnych członków grupy parcelacyjnej przyjmuje się jednego konia lub jedną krowę na rodzinę. Tego rodzaju zespoły otrzymują zazwyczaj majątki do 200 ha.

Natomiast zespoły spółdzielczo - parcelacyjne składają się zwykle z mniej zamieszkałych gospodarzy, posiadających np. 1 konia na 3 rodziny. Otrzymują oni większe majątki, przeznaczone na zagospodarowanie w ciągu dłuższego okresu czasu. Wspólna gospodarka na jednym majątku według statutu Spółdzielni Parcelacyjnych, trwać może tylko do 5 lat. Po tym okresie ziemia musi być rozparcelowana.

Spółdzielnie te są otaczane specjalną opieką przez Państwo, które w ten sposób chce umożliwić niezamożnym chłopom szybsze zagospodarowanie się i stworzyć wystarczające warunki do samodzielnej gospodarki w przyszłości.

Dotychczas jednak, niestety, panował chaos na tym odcinku, co skłoniło Ministerstwo Ziemi Odzyskanych do zreorganizowania systemu osiedlania chłopów na Ziemiach Odzyskanych właśnie pod kątem planowości i systematyczności.

Już obecnie wydane zostało polecenie sporządzenia w terenie planów przesiedlenia i ustalenia składu grupy. Plany te mają być zakończony i przesłane do Zarządu Głównego Społecznej Rady Osadnictwa Spółdzielczo - Parcelacyjnego do dnia 31 grudnia rb., natomiast spisy osób wyjeżdżających mają być przesłane do dnia 31 stycznia 1947 r.

Ze względu na to, że przesiedlenie wino objąć przede wszystkim ludność mało-rolną i bezrolną, która częstokroć nie posiada żadnego inwentarza, konieczne jest okazanie jej pomocy przez czynnik społeczny, a więc w pierwszym rzędzie przez Rady Narodowe gminne i powiatowe. W myśl zaleceń Ministerstwa Ziemi Odzyskanych, Rady winny nie tylko przyjąć z pomocą materialną, ale także winny one objąć patronat nad przesiedleńcami, stając się łącznikiem między Ziemią Centralnymi a Zachodnimi. (s)

Wyduża się łańcuch

Na sze ofiary dla dzieci milicjantów

Coraz bardziej wyduża się łańcuch ofiar na gwiazdkę dla dzieci milicjantów.

Ob. Wyrwas wpłacił wczoraj na ten cel 3.000 zł., wzywając do dalszych ofiar ob. Jabłonowskiego (Południowa 41-43), Liśkiewicza (Piotrkowska 18) i Szmidt-Madalińskiego (Zamenhofska 2).

Ob. Walkowiak wpłacił również 3.000 zł., wzywając do złożenia ofiary ob. Rutkowskiego (Nowomiejska 3) i Stanisława Makowskiego (Piotrkowska 109).

Nadzwyczajne zebranie

pracowników fryzjerskich w Łodzi

Dnia 18 bm. o godz. 18,30 w sali ZWN, Plac Zwycięstwa 13, odbędzie się ogólne nadzwyczajne zebranie pracowników fryzjerskich, z następującym porządkiem dziennym:

Sprawozdanie z Krajowego Zjazdu.
Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia O. K. Z. Z.

Związek Pracowników Fryzjerskich a wybory do Sejmu.

Sprawa przydziału tekstylii i węgla dla członków Związku.

Sprawy organizacyjne.

Dyskusja.

Program radiowy na dziś

11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie; 12.05 Poranek symfoniczny Filharmonii Bałtyckiej; W przerwie: Radiokronika, Najciek. aud. przyszł. tygod. 13.00 (z tożs.) Transmisja z Jena „Bałtyk” Wiecu przedwyborczego Bloku Stronnictw Demokratycznych spr. R. Ciałodziński; 14.10 (z tożs.) „Kwadrans Kuźnicy” w opr. M. Buczyłowy; 14.25 (z tożs.) Przejąd teatralny w opr. Z. Kolużyńskiego - pt. „Krakowicy i Górale” w teatrze W.P. w Łodzi; 14.35 Chwilka Biura Studiów; 14.40 (z tożs.) W ramach teatru wyobraźni, montaż słuchawiskowy pt. „Stefan Okrzeja” E. Ajnenkiela i G. Timofiejewa w reż. T. Markowskiego; 15.20 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej ppł. F. Dzierżanowskiego z udz. H. Warpechowskiej — śpiewy 16.00 Audycja sł.-muz. dla dzieci pt. „Podwieczorek u choinki”; 16.20 (z tożs.) Na widowni tygodni. Reportaż z procesu Warszucka; 16.30 Recital fortepianowy A. Tabakowskiego Studenta Państw. Wyższej Szkoły Muzycznej; 16.50 (z tożs.) Listy i programy omówi red. K. Turkiewicz; 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie” Transm. z Kawiarni Artystów w Poznaniu; 18.15 „5 minut pożył”; 18.20 Audycja dla świetlic wiejskich; 19.05 „Uśmiech i piosenka”; 19.30 Przegląd teatralny; 19.40 Aktualności dzwinkowe; 19.57 Sygnał czasu i myśl wybrane. 20.01 Dziennik; 20.25 Koncert rozrywkowy; 21.05 Ciekawostki literackie; 21.15 Aud. sł.-muz. „U naszych przyjaciół”; 21.45 Kwadrans prozy; 22.00 Audycja rozrywkowa; 22.15 (z tożs.) Koncert życzeń (część I-sza); 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika; 23.20 Program na jutro; 23.30 (z tożs.) Wiadomości sportowe; 23.35 (z tożs.) Program na dzień jutrzejszy; 23.38 (z tożs.) Koncert życzeń (część II-ga); 23.58 (z tożs.) Zakończenie audycji i Hymn.

Andrzej Zański

Nie, Konradku, masz teraz wiele pracy i jesteś lekko zaziębiony. Pojadę sama. Może nawet taktownie będzie, jeśli w takiej chwili spotkam się z Tomem bez ciebie...

Przyjechawszy do Katowic, zupełnie przypadkowo spotkała na dworcu jednego z urzędników biurowych swojego męża, Ulańskiego.

Ulański przywitał ją z wielkim szacunkiem i opowiedział szczerze o szczegółach śmierci starego Hukana.

Hieronim po odjeździe Krystyny był dosłownie wściekły. Cały jego hukanański egoizm zbuntował się przeciwko postępkowi żony, która śmiała go porzucić. Przez tyle lat współżycia przywiązał się do niej, niby do bardzo potrzebnego sprzętu i teraz, kiedy odeszła, tym dotkliwiej odczuł jej brak.

A może nawet brutalny, ordynarny starszy pan kochał ją trochę na swój sposób?

Zawsze postępnny, zawsze zły i niegrzeczny, stał się jeszcze nieznośniejszy. Urzędniczką i urzędnicy biurowi drżeli, kiedy wzywał ich do gabinetu. To samo było w domu ze służbą.

Posępny olbrzym przeklinał ordynarnie — trochę się smucił i bardzo dużo... żarł i pił.

Zawsze odznaczał się brakiem umiarkowania. Teraz wydawało się, że utopił chce swój żal po Krystynie... w olbrzymiej wazie zupy i w potężnym półmisku z pieczysem.

A przecież ważył już sto dwadzieścia kilogramów, a lekarz ostrzegał go, że ze względu na otłuszczenie serca przestrzegać powinien diety.

Było coś zwierzęcego w tym wielkim starym człowieku, kiedy on — siedząc przy stole, pochłaniał na jeden posiłek całą gęś, albo olbrzymią parokilową rybę, zapijając ją gęsto winem...

Potwornie gruby, teraz już dosłownie zmienił się w masę tłuszczu.

— Naszego pana musi trafić w końcu szlak — powiedział raz proroczko lokaj Józef do kucharki, przynosząc z powrotem do kuchni pusty półmisek, na którym przed chwilą jeszcze leżały trzy bażanty. — Słowo honoru, że trafi go szlak, bo tak żyć nie potrafi nawet i świnia!

Szkoda, że Tom przebywa teraz w Warszawie jako przedstawiciel przedsiębiorstwa swojego ojca. Może Hieronim krepowałby się przed nim tak, jak kiedyś hamowały go chłodne spojrzenia żony.

Nie mając nikogo, kto by nad nim czuwał, zatracał się — siedząc samotnie przy wielkim stole — w gastronomicznych orgiach: aż doczekał się skutków.

Od dłuższego czasu trwał zatarg między dyrekcją kopalni, a górnkami. Zatarg ten przybierał na sile z powodu nieustępliwości właścicieli, którzy pod rozmaitymi pretekstami, odlewali z podpisaniem ostatecznej umowy.

Rozgoryczeni górnicy zwołali wiec. Pod adresem Huzana i jego współnika padły ostre słowa. Wybrano energicznych delegatów, którzy otrzymali polecenie, ażeby przeprowadzić z nacelnym dyrektorem decydującą rozmowę.

— W przeciwnym razie proklamujemy strajk! — brzmiała końcowa rezolucja wiecu.

Delegacja górników, zatrzymana

przez woźnych, zajęła miejsca w poczekalni. Twarze górników były poważne. Widać było, że nie tak łatwo dadzą się oni odprawić z kwitkiem.

Podczas, gdy jeden z urzędników zadzwonił — na wszelki wypadek — po po licję, szef wydziału personalnego Ulański zakomunikował Hieronimowi Hukana, że delegacja prosi go o parę minut rozmowy.

Stary rekłn węglowy odrzucił z pasją pióro.

— Czy nie widzi pan, że jestem w tej chwili zajęty? — niech się wnoszą do stu diabłów i nie zwracają mi głowy.

— Sądzę jednak — zauważył nieśmiało Ulański — że należałoby delegatów przesłuchać.

Fioletowa, apoplektyczna twarz Hieronima Hukana zrobiła się dosłownie purpurowa.

— Czy prosiłem pana o jego głupie uwagi? — uderzył pięścią w stół. — I znowu nosi pan płaszcz na dwóch ramionach i zamiast stanąć po stronie pracodawców, opowiada się za robotnikami!

— Ja stoję tylko po stronie prawa — podniósł głowę Ulański.

— A ja prawo mam gdzieś: a pana mam tam również — huknął brutalnie właściciel kopalni.

— Pan się zapomina! — stracił cierpliwość kierownik oddziału personalnego — ja wyciągnę z tego pańskiego powłóczenia konsekwencje! (D. c. n.)

Zdrajca - Bogusław Samborski

brał udział w nakręcaniu filmów, zohydzających naród i państwo polskie, — Demaskujemy „Gotlieba Sambora”

Departament Teatru Min. Kultury i Sztuki zebrał wiadomości dotyczące b. aktora teatrów warszawskich Bogusława Samborskiego, który znajduje się obecnie w Ameryce Południowej i rozwija tam działalność artystyczną, uchodząc za zasłużonego działacza politycznego z okresu okupacji.

Ponieważ jednak Samborski, jak to nieźle ustalono, współpracował z okupantem i brał udział w nakręcaniu filmów, zohydzających naród i państwo polskie — Departament Teatru Min. Kultury i Sztuki wszczął kroki, mające na celu poinformowanie opinii w Ameryce Południowej o szkodliwej dla narodu polskiego działalności Bogusława Samborskiego w okresie wojny.

Film „Heimkehr”

Cóż takiego zrobił ten utalentowany bezprzebieżny aktor, że naczelne władze reprezentujące polską kulturę i sztukę zmuszone były aż do tak poważnego kroku?

Sięgnijmy myślą wstecz o 6 długich lat. Rok 1940. Niemcy nakręcają w stolicy Austrii propagandowy antypolski film pt. „Heimkehr” (Powrót). Fabuła filmu zawiera stare wyświechtane kłamstwa hitlerowskie, przedstawiające rzekomą gehennę Niemców w Polsce. W jednej z głównych ról występuje wójt polski, który „znęca” się nad biednymi Niemcami, bijąc ich po twarzy i maltretując w najbardziej wyszukany sposób.

Kierownictwo filmu zastanawia się ko mu powierzyć rolę wójta niemco-żercy (jak dziwnie trudno można wymówić to słowo!) wreszcie wybór ich pada na Samborskiego.

Samborski skwapliwie przyjmuje propozycję. Za udział w filmie otrzymuje 10.000 złotych i zapewnienie, że jeśli zagra bez zarzutu, może nie martwić się o przyszłość — na warsztacie znajduje się jeszcze kilka nowych scenariuszy...

„Gotlieb Sambor”

Renegat jedzie do Wiednia. Kręci plu gawy film i żyje dobrze za judaszowe srebrniki.

Film wchodził na ekran, zapowiadany szumną reklamą o odkryciu nowego Janningsa — „Gotlieba Sambora”.

Publiczność szaleje. Nazwisko nowo odkrytej gwiazdy jest na ustach wszystkich. Gotlieb Sambor bije na ekranie biednych Niemców po głowie, wywołując wśród publiczności niemieckiej bezgraniczne oburzenie na nieludzkich Polaków, którzy w tak wyrafinowany sposób znęcali się nad spokojnymi i biednymi Niemcami. Po tak udanym debiucie Gotlieb Sambor kręci cały szereg nowych filmów o takim samym mniej więcej podłożu społeczno-politycznym.

Trudno będzie bronić się Bogusławowi Samborskiemu recte Gotliebowi Sambor przed zarzutem wytoczonym mu przez Min. Kultury i Sztuki. Trudno będzie się bronić, bo ten film zohydzający nie fikcyjną postać wójta-sadysty, lecz samego wykonawcę, zachował się po dziś dzień i znajduje się w Łodzi, dyspozycji zarządu Filmu Polskiego!

Wartoby było, aby ten film — dokument znalazł się teraz na ekranach kin miast Ameryki Południowej. Publiczność tamtejsza miałaby okazję przekonać się, jakim jest w rzeczywistości Bogusław Samborski b. Gotlieb Sambor, który rozwija tam obecnie działalność artystyczną, i uchodzi za zasłużonego działacza politycznego z okresu okupacji...

Na służbie wroga

Niestety więcej mamy nazwisk aktorów polskich, którzy w najcięższym dla Polski okresie umiejętności swe oddali na usługi nie tyle gniebionej i maltretowanej przez Niemców ludności, ile... urzędowi propagandy hitlerowskiej.

Do ich rzędu zaliczyć należy Igo Syma, którego zbrodnie są powszechnie znane, Karola Borodina, znanego aktora, który w pierwszych dniach okupacji pracował jako kelner w barze „Tempo” przy Al. Jerozolimskiej 8, a potem wypłynął, jako Karol Borodino pracownik propagandy czołowej, sprawując pieczę i... cenzurę nad repertuarem teatralnym.

Długa jest lista tych zdrajców Narodu Polskiego, których nazwiska na afiszach poza poważnymi dochodami dostarczały propagandzie hitlerowskiej pod ważnego argumentu wobec zagranicy, że „w Polsce życie artystyczne nie jest absolutnie krępowane”.

Nie ma żadnego wytłumaczenie dla tych zaprzęzców i zdrajców narodowej sprawy. Złe warunki materialne? Przecież w podobnej do ich sytuacji materjal

nej znajdowały się setki tysięcy miliony ludzi w Polsce! Lecz ołbrzymia przeważająca część społeczeństwa nie szła na rękę zamierzeniom wroga. Przeciwnie — zamierzenia te w miarę swych sił i możliwości paraliżowała, mimo nędzy, głodu i braku środków do życia.

O nową weryfikację

Faktem jest, że właśnie przeważająca część społeczeństwa polskiego zdecydowanie bojkotowała wszelkie imprezy „artystyczne” i „kulturalne”, organizowane pod egidą niemieckich protektorów. Obowiązywał zakaz organizacji podziemnych uczęszczania do kin i wszelkiego autoramentu teatrów i teatrzyków, z których cały nieraz dochód szedł na dożbrojenie armii niemieckiej.

Ale nie to jest najtragiczniejsze. Zdu mienie i oburzenie budzi fakt, że dziesiąt-

ki nazwisk tych aktorów tancerzy i muzyków którzy nie zważając na szalejący terror wroga, współpracowali z Niemcami — obecnie w wyzwolonej Polsce, w dwa lata po odzyskaniu niepodległości, można nadal spotkać na afiszach teatralnych, zarówno w większych miastach kraju, jak i na prowincji.

Czy nie najwyższy już czas, by ZASP, organizacja zawodowa aktorstwa polskiego, przeprowadziła w szeregach swych członków nie fikcyjną, lecz prawdziwą weryfikację, biorąc za podstawę ich „działalność” w okresie okupacji?

Aby zaś nie było żadnych „omyłek” i „nieporozumień” należałoby do komisji weryfikacyjnych powołać, poza aktorami, również przedstawicieli szerokich warstw społeczeństwa! A.O.

Ile jest 2 x 2?

JAK LICZĄ W O.U.L.?

Pewien obywatel miał zapłacić za meble o 13.525 złotych więcej, niż się należało!

Niedobrze jest, gdy ktoś nie umie liczyć, bardzo źle zaś, gdy omyłki popelnią na niekorzyść klienta, narażając go z tego powodu na poważne straty materialne. Prawdziwą zaś tragedią jest, gdy wypadki tego rodzaju mogą mieć miejsce w tak poważnej instytucji jak Okręgowy Urząd Likwidacyjny, z którym ma do czynienia niemal każdy obywatel, pragnący nabyć na własność meble t. zw. poniemieckie.

Luźno bowiem jest ludzi, którzy słabo liczą. Ale ci ludzie nie pracują na stanowiskach urzędników w OUL, tylko ciężko zarabiają w fabryce, warsztacie, czy biurze. Ludzie ci przeważnie mają zaufanie do rachunków, przysyłanych im przez instytucje i urzędy, bo gdzie jak gdzie, ale chyba tam powinno się dobrze liczyć...

Ob. Mieczysław Kłys jest mechanikiem samochodowym, mieszka on przy ul. Fabrycznej. Lecz chociaż jest pracownikiem fizycznym i wiele czasu minęło już od chwili, gdy wyszedł ze szkoły, dziwnym trafem nie zapomniał dotąd jeszcze tabliczki mnożenia i czterech działań arytmetycznych, o czym się zaraz przekonamy.

Ob. Kłys jest poza tym „użytkownikiem” mebli t. zw. poniemieckich, które chciał nabyć na własność. W dn. 29 ub. m.

46 r. do mieszkania jego przybyła kandydatka, która wszystkie meble oszacowała na łączną sumę 845 złotych, zostawiając na potwierdzenie tego odpis protokołu na niebieskim papierze.

Przed dwoma dniami ob. Kłys otrzymał zawiadomienie o obowiązku zapłaty za używane przez siebie meble sumy 45.000 złotych.

Jak się rzekło, ob. Kłys nie zapomniał jeszcze z czasów szkolnych dodawania, odejmowania mnożenia i dzielenia, to też postanowił sprawdzić, dlaczego OUL wpiął mu taką dużą sumę do zapłaty. Bo już pierwszy prosty rachunek — zwykłe przemnożenie sumy 845 zł. nawet wg. najwyższego mnożnika 40 — przekonało go, że to się nie zgadza.

Według bowiem tego mnożnika wychodziłoby tylko 33.800 złotych, a rachunek OUL opiewał na 45.260 złotych, a przecież, jak wynika z tego samego rachunku, należność za część mebli obliczono według mnożnika 10, jak dla świata pracy!

Więc coż się u licha stało? Chyba nie jakieś czary?

Oglądamy dokładnie rachunek ob. Kłysa. Składają się nań następujące pozycje:

Meble za 165 złotych obliczono według mnożnika 10 a więc — 1.650 zł.

Meble za 995 zł. obliczono według mnożnika 40 a więc — 39.800 zł.

Do tego jeszcze doszło 10 proc. na koszty, kilka złotych odliczono tytułem wpłaty, razem wyszło 45.260 złotych.

Podsumowane zostało wszystko prawidłowo, tylko wielkim znakiem zapytania jest, skąd się wzięła pozycja 995 złotych? Przecież jeśli łączna wartość mebli wynosi 845 zł. i z tego jeszcze należy odliczyć 165 złotych na meble wg. mnożnika 10, to otrzymamy tylko 680 złotych a nie 995 zł!

A teraz zobaczymy, jaka wyniknie z tego różnica.

Meble za 165 zł. według mnożnika 10 — wynoszą — 1.650 zł.

Meble za 680 zł. według mnożnika 40 — wynoszą — 27.200 zł.

Więc 28.850 zł., do tego 10 proc. tytułem rozmaitych kosztów, 2885 złotych, razem więc ob. Kłys winien zapłacić według wszelkich zasad arytmetyki

TYLKO 31.735 ZŁOTYCH, CZYLI O 13.525 ZŁOTYCH MNIEJ, NIŻ SIĘ TE- GO DOMAGA OKRĘGOWY URZĄD LIKWIDACYJNY!

Gdy oburzony do żywego ob. Kłys pobiegł natychmiast do OUL, aby zażądać wyjaśnienia, oświadczone mu... że w sobotę w „takich sprawach” się nie przyjmuje. Przyszedł więc do redakcji „Expressu” i opowiedział o wszystkim.

Czekamy z niecierpliwością poniedziałku, aby OUL wyjaśnił nam co to wszystko ma znaczyć i w jaki sposób obywatel otrzymał do zapłaty nakaz, opiewający na sumę o 13.525 złotych większą, niż się w istocie należało. (v)

List gończy

Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi na zasadzie art. 11 Dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 53 poz. 302) oraz na podstawie art. 188 K. P. K. poszukuje była kierowniczkę 9-go Okręgu Kart Zaopatrzenia w Łodzi, ob. Kalinę Stachowską z domu Mieczarek, córkę Józefa i Anny z Wiśniewskich, ur. dnia 1.10.1919 r. w Łodzi, ostatnio zamieszkała w Łodzi, ul. Sienkiewicza 22 m. 11, podejrzana o zbrodnię z art. 286 par. 2 K. K.

Delegatura wzywa każdego kogośkolwiek by znał obecne miejsce pobytu podejrzanej Stachowskiej do zawiadomienia o tym najbliższego posterunku M. O. lub Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi, ul. Gdańska 107, tel. 256-10 i 264-42

Sprzeniewierzył 100 tys. zł.

Administrator-defraudant skazany na 3 lata więzienia

Wczoraj przed Sądem Doraźnym w Łodzi stanął Bolesław Kowalski (Fabryczna 3), oskarżony o sprzeniewierzenie 102 tysięcy złotych na szkodę Zarządu Miasta.

Oskarżony od stycznia do października 1946 r. prowadził administrację całego szeregu państwowych domów w Łodzi. Do czerwca wywiązywał się ze swych obowiązków nienagannie, później zwierzchnicy zauważyli w pracy Kowalskiego coraz większą niesumienność.

Pod koniec września Kowalski zjawił się u swego kierownika, Stefana Sabeli, i przyznał się do braku 50 tysięcy złotych z pobranego przez niego komornego. Kierownik dał mu 3 dni na zwrócenie brakującej sumy i jednocześnie przeprowadził kontrolę, w wyniku której wykrył brak ponad stu tysięcy złotych.

Kowalski do winy przyznawania pieniędzy nie przyznał się, oskarżając Gertrudę Pluta i Helenę Kotyniak, pracującą u niego w charakterze inkasentek. Gertruda Pluta przyjęła u Kowalskiego posadę w

czerwcu, a już w lipcu stała się jego narzeczoną i gospodynią domu. Kotyniak, jej kuzynka, zaangażowana została w lipcu, bez wiedzy przełożonych Kowalskiego i pracowała do chwili jego aresztowania.

Sąd miał w tym wypadku trudne zadanie znalezienia istoty winy, gdyż z jednej strony Kowalski był bezwzględnie winien niespełnienia obowiązku na nim obowiązku, z drugiej strony istniały poważne poszlaki przeciwko jego pomocnikom. Zeznania świadków wypadły na niekorzyść współpracowniczek oskarżonego, nie podano jednak konkretnego dowodu ich winy.

Sąd przychylił się do przekonywujących wywodów obrońcy, adw. Dreszera, ale dopatrując się u Kowalskiego winy zaniebdania obowiązków służbowych, wskutek czego skarb Państwa poniósł stratę stu tysięcy złotych, wymierzył mu najcięższą przewidzianą karę: 3 lata więzienia i pozbawił go praw obywatelskich na 2 lata.

Gdzie „gwiazdka“ palaczy?
Dlaczego nowe gatunki papierosów nie ukazują się na rynku?

Monopol Tytoniowy zapowiedział wypuszczenie nowych gatunków papierosów krajowej produkcji.

Miało to nastąpić jeszcze przed świętami, jednakże w dalszym ciągu na rynku znajdują się tylko papierosy „Wolność“ i „Bałtyk“ i to znacznie gorszej niż zwykle jakości.

W dodatku Monopol wstrzymał sprzedaż papierosów amerykańskich, w wyniku czego cena papierosów znowu zaczyna kształtować się zwyżkująco. (s)

OFIARY

Pracownicy Rozdzielni Dzienników „Kolporter“ zamiast kwiatów w dniu imienin Walerego Sobczaka zł. 2.050 — na Łódzka, Rodzinę Radiową.

Centrala Zbytu Przemysłu Papierniczego Oddział Nr 1, Magazyn Wytworów, Łódź, Wólczańska 12, sumę zł. 1.740 — zebraną za telefony od klientów na sieroty po poległych żołnierzach i dziecię inwalidów wojennych.

KINA

- POLONIA** (Plotkowska 67) — „Czarodziejski kwiat“.
- WISLA** (Daszyńskiego 1) — „Ulica Złoczyców“.
- ADRIA** (Marsz. Stalina - Główna) — „Ulica Złoczyców“.
- TATRY** (Sienkiewicza 40) — „Dziś i zawsze“.
- GDYNIA** (Przejazd 2) — „Zamieć śnieżna“.
- TECZA** (Plotkowska 108) — „Panna bez posagu“.
- BALTYK** (Narutowicza 20) — „Korsarne północy“.
- HEL** (Legionów 2/4) — „Zamieć śnieżna“.
- STYLOWY** (Kilińskiego 124) — „Biaśki i cie nie życia kobiety“.
- WŁOENIARZ** (Zawadzka 16) — „Jasne pan szolier“.
- ROBOTNIK** (Kilińskiego Nr 178) — „Strachy“.
- PZEDWIOSNIE** (Zeromskiego 76/78) — „Panna bez posagu“.
- REKORD** (Rzgowska 2) — „Dorożkarz Nr 13“.
- BAJKA** (Franciszkańska 31) — „Jadzia“.
- WOLNOSC** (Napiórkowskiego 16) — „Wielki przelom“.
- ROMA** (Rzgowska 84) — „Zaklęta narzeczona“.
- ZACHĘTA** (ul. Zgierska 28) — „Szary Lord“.
- SWIT** (Bałucki Rynek 5) — W okowach lodu“.
- OSWIATOWE** (Rzgowska 94) Film amerykański z II wojny światowej p. t. „Droga do zwycięstwa“.

Dziesięciu wyroków śmierci
domagała się prokuratorzy w procesie bandy „Warszycy“. — Wyrok ogłoszony będzie we wtorek

W piątym dniu procesu sztabu bandy „Warszycy“ przemawiali oskarżyciele. Prokurator mjr. Graff w czterogodzinnym przemówieniu omówił szczegółowo przestępstwa popełnione przez oskarżonych i przedstawił je z punktu widzenia obowiązujących praw i ogólnoludzkiej moralności i etyki.

Najdłuższy prokurator zatrzymał się na omówieniu zbrodni głównego oskarżonego: „gen. Warszycy“ — Stanisława Sojczyńskiego.

Przewód sądowy i zebrane dokumenty udowodniły niezbicie winę oskarżonych. Sojczyński zorganizował, w porozumieniu z czynnikami wrogimi Polsce Ludowej bandę, która dokonała kilkuset napadów i kilkudziesięciu okrutnych mordów. Na jego rozkaz przelano morze krwi i łez. Przemówieniu prokuratora Graffa nie brakowało momentów wstrząsających. W chwili, gdy omawiał on zbrodnię popełnioną na 8-u żołnierzach radzieckich, telefonistach, którzy zakla-

dali linie telefoniczne w pobliżu Radomska, publiczność na sali była do głębi przejęta i wstrząśnięta opisem tej zbrodni. Mówił również o nawiązywaniu przez oskarżonych kontaktów z PSL.

Przemówienie swoje mjr. Graff zakończył mocnym wezwaniem o karę dla zbrodniarzy, za przelaną krew braci, za lzy matek i żon poległych.

Prokurator mjr. Lapiński w swoim przemówieniu stwierdził, że ze stron aktów tego procesu rysują się jasno sylwetki tych, którzy uzbrojeni po zęby przekradali się polnymi drogami, przez lasy i osiedla, aby uprawiać rabunek, terror i śmierć. Rysują się tutaj również sylwetki innych ludzi, którzy nie zasiedli jeszcze na ławie oskarżonych — są to ludzie, którzy w Polsce stworzyli klimat nienawiści i bratobójstwa. Rozpatrywana sprawa pozwala na ukaranie bezpośrednich sprawców i ukazanie tych, którzy stworzyli w kraju zbrodniczy klimat. Musimy ratować ład, życie, mienie i

spokój obywatela, bez względu na jego polityczne przekonania i stanowisko.

Po zapoznaniu się z tą sprawą należy krzyknąć: SOS! — ratujcie nasze dusze! Dusze zbrodniarzy zasiadających na ławie oskarżonych już nie uratuje. SOS dla każdego, komu droga jest Polska! Dla każdego do kogo może przyść prowokator i za zagraniczne pieniądze słać nienawiść do braci. SOS dla całego społeczeństwa!

Oskarżony Sojczyński jako nauczyciel wiejski miał nieść oświatę.

Gdy pułk. Radosław nakazał ujawniać nie się członków AK, Sojczyński nazwał go zdradą i poszedł swoją drogą, zaprzeczając realnej pracy dla państwa, a ślepiąc zło, nieszczęście i zbrodnię. „Działalność“ jego nie uszła uwagi tych, którzy pragną niepokoju i rozlewu krwi bratniej w Polsce. Zostały nawiązane kontakty i łączność z wewnętrznymi i zagranicznymi wrogami Polski.

Spółeczeństwo ma prawo zapytać, dlaczego tak wielka banda przez tak długi okres czasu mogła popełniać okrutne przestępstwa? Na to znajduje się odpowiedź, że do bandy należeli nie tylko zbirzy z automatami, lecz również inni panowie, którzy nieśli pomoc bandzie w jej „działalności“. Oskarżeni sami stwierdzają, że byli zbrojnym ramieniem legalnej partii politycznej

Każdy chce spokoju w noc, bezspółeczeństwa mienia i życia. Niech nauczyciel uczy dzieci, ślusarz pracuje przy swoim warsztacie, student zdobywa wiedzę, a ksiądz głosi nieprzyjacieli i szerzy idee chrześcijańskie.

Spółeczeństwo po zapoznaniu się z procesem bandy „Warszycy“ domaga się wymierzenia takiej kary bandytom, aby definitywnie zapobiegła ona tego rodzaju przestępstwom.

Ława oskarżycielska domaga się dla oskarżonych: Sojczyńskiego, Biaśki, Kijaka, Zelanowskiego, Słapińskiego, Knopa, Bobrowskiego, Ciesielskiego, Bartolika, Łęskiego — kary śmierci. Dla ks. Mieczysława Krzemieńskiego kary więzienia, a dla Zbierskiego Andrzeja — kary według uznania Sądu.

We wtorek, dnia 17 bm. Sąd wyda wyrok w procesie bandy „Warszycy“. (z)

Kobieta zmarła na śmierć

Pierwszy wypadek „białej śmierci“ w Łodzi

Wczoraj nad ranem w gruzach rozbitego domu przy zbiegu ulic Zawiszy i Franciszkańskiej, na terenie b. ghettta, znaleziono zwłoki kobiety, leżące tuż za występem muru.

Wezwano natychmiast lekarza pogotowia miejskiego, który stwierdził zgon, przy czym, jak ustalili, przyczyną śmierci było zamarznięcie.

W torbach znalezionej przy trupie le-

żało 9 złotych gotówką i 2 kartki meldunkowe na nazwisko Maril Zakolotkin, która wymeldowała się z domu przy ul. Główniej 146.

Nie mając przypuszczać dachu nad głową, kobieta chciała spędzić noc w ruinach zburzonego domu. W nocy chwycił jednak siarczysty mróz i nieszczęśliwa zamarła na śmierć.

Zwłoki jej przewieziono do sekcatorium miejskiego przy ul. Łąkowej. (i)

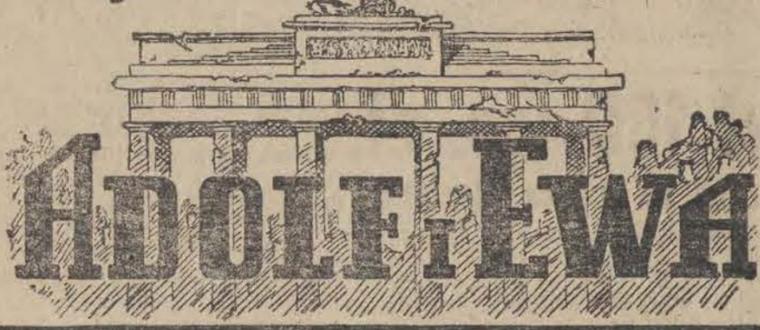
SIÓLDZIELNIA „TRUD“

Łódź, ul. Narutowicza 3, fr. 2 p.
POLECA W DUŻYM WYBORZE:

- 1. **Plaszcze damskie** 50% **welny**
- 2. **Plaszcze męskie** 50% „
- 3. **Ubrania męskie** 50% „
- 4. **Ubrania dziecięce** 30% **welny**
- 5. **Spodnie** 30% „
- 6. **Spodnie bryczesy** 50% „

Uwaga: Dla członków Zw. Zaw. 10 proc. rabatu

Andrzej Zański

W jego ramionach uciska się. Wraca jej ład serca.

— I po co mi szukać szczęścia gdzie indziej, kiedy najlepiej jest mi przy Helmutie — myśli w tedy, leżąc z przymkniętymi oczyma.

Ale zaraz po tym odżywiają jej niepokoje.

— Czy Otto zadzwoni jutro? I gdzie jest kres tej wędrówki w nieznanne, która jeszcze właściwie nawet się nie rozpoczęła?

A Ottonowi nie śpieszy się.

Bawi się jej nieśmiała nerwowością i naiwną tęsknotą, jak wyczytuje jej z oczu, oczekujących cuda. Wie, że jeśli kiwnie palcem, będzie ją miał, ale jest konsekwentny i z zimną krwią kontynu-

uje dalej swoją grę, której koniec (wie o tym z góry) będzie bardzo banalny...

— Co myśli o mnie Otto? Czy podobam mu się, jako kobieta? — jego chłód denerwuje Ewę.

Zaniepokojona zmianą taktykę. Teraz narzuca mu się sama. Staje się zalotna, kokieteryjna. A kompozytor „Ufy“ obserwując to drugie studium wewnętrznej przemiany Ewy Braun uśmiecha się kącikami mądrych ust.

Aż raz powie jej bez uśmiechu.

— Jutro o godzinie siódmej wyjeżdżam na dwa tygodnie do Hamburga. Czy chciałaby pani pojechać ze mną, jako... sekretarka?

Ewa Braun wstrzymuje dech w płaszcach.

Jutro o siódmej ma randkę z Helmu-

tem. Ale czy jest to w tej chwili ważne?

Jutro o siódmej — wyczuwa to Instynctywnie — rozpocznie się nowa era jej życia. Jeśli powie „tak“, straci Helmuta, jeśli powie „nie“, zniknie ostatnia może w jej życiu szansa wydobycia się z matni banalnej przeciętności.

Jest pełna dramatycznej rozterki.

— Zostań, zostań — rozpaczliwie stukają serce. — Czy nie kochasz Helmuta? Czy pamiętasz jeszcze miłe, ciche wieczory i szalone noce, jakie spędziłaś w jego ramionach?.. Nie odchodził nie uga niał się za cieniem i nikłym złudzeniem!

Ale równocześnie w jej mózgu zakwitły inne obrazy: jasne futro i podniesiona Głowa Brygidy Helm i nonszalancki uśmiech Anny Ondra, dyktują wśród zgłębku kawiarni wywiad dla „Weldbühne“.

— Pojadę — decyduje się szybko.

O godzinie siódmej wieczorem w zimny listopadowy wieczór szumi para, ulatniająca się z lokomotywy pośpiesznego pociągu odchodzącego do Hamburga.

Ciszej, ale to znacznie ciszej, szumi woda w imbryku w mieszkanku Helmuta Struve na dziesiątym piętrze drapacza chmur przy Neffelbeckstrasse.

Szumieć tak będzie długo i monotonnie — i coraz większy niepokój malować się będzie na twarzy Helmuta.

— Dlaczego Ewa nie przychodzi? Co się z nią dzieje? Czy może jest chora a może...

Jego niepokój rośnie.

— A może Ewa przestała mnie już kochać? Była ostatnio taka jakos dziwnie zdenerwowana i małowonna. Lecz czymże ją uraziłem? Czy nie byłem zawsze dla niej miły i uprzejmy?

Łudzi się jeszcze, że może Ewa przyjdzie trochę później. Wreszcie zrozumiał, że czeka na próżno.

Woda w imbryku przestała szumieć: wygotowała się.

Helmut machinalnie zdejmując z elektrycznej kuchenki naczynie: tak puste, jak pusta jest teraz noc.

Młody człowiek podchodzi do okna.

Ponad miastem wiszą niskie chmury.

W koło przewala się ocean mgły. Niewyraźnie łamią się w fantastyczne otęcze, przeświecła ją światło tysięcy lamp.

— Ewa nie przyszła — spogląda Helmut w daleką noc...

Noc, przez którą mknie pociąg, jest ciemna i cicha.

Migają światła małych stacyjek, a pociąg wśród stuku kół pędzi dalej i dalej.

Ewa Braun spogląda przez okno. Jest jej teraz trochę żal, że zdecydowała się na tę podróż. Wie, że w tej chwili czeka na nią Helmut. Dręczą ją wyrzuty sumienia.

— Kiedy przyjadą do Hamburga, napiszę mu szczerą pożegnalny list: Helmut jest dobry, więc mnie zrozumie. I nie będzie mnie źle wspominał.

(D. c. n.)

SPORT

Ćwierć wieku w służbie sportu

Wydział Spraw Sędziowskich obchodzi 25-lecie swego istnienia. — Obecnie, jak i przed laty, ob. Hanke piastuje godność przewodniczącego

ZYGMUNT HANKE

Szmat czasu, bo całe 25 lat mija od chwili założenia Łódzkiego Okręgowego Kolegium Sędziów. Tak jeszcze świeży we wspomnieniach naszych jest moment powstania tej instytucji, a dzisiaj upływa już ćwierć wieku od momentu powołania jej do życia. Praca organizacji łódzkich sędziów piłkarskich była ciężka, a kto uczęszczał na boiska wie jak nawet niewdzięczna, tym niemniej jednak wydała rezultaty tak nadspodziewane, że członkowie jej mogą być dzisiaj dumni siebie.

Przed 25 laty wiele z powstałych później, a tym bardziej i obecnych powojennych problemów w ogóle nie istniało i nie zdawano sobie sprawy, że mogą zaistnieć. Nie zdawano sobie też sprawy, że sędziowie odegrają w życiu sportowym tak poważną rolę.

Dzień 20 maja 1921 roku stał się, dzięki inicjatywie wybitniejszych jednostek i działaczy sportowych, dniem historycznym. W dniu tym bowiem zapadła uchwała powołująca do życia

Wydział Spraw Sędziowskich przy Ł. Z. O. P. H.

Nie wielu sportowcom doby obecnej wiadomo, że pierwszym przewodniczącym sędziów łódzkich był dr. A. Obrubański, były czynny gracz LKS, który też pchnął pracę sędziowską na realne tory.

Z biegiem lat na stanowisku tym następowały zmiany, wreszcie w 1925 r. mandat ten powierzono Hankemu Zygmuntowi. O trafności dokonanej wyboru świadczy fakt, że p. Hanke jest i dzisiaj prezesem sędziów, a mandat ten plasował nieprzerwanie w latach 1925—1936. Przerwę notujemy w latach 1936—39, a ona ma też swoją historię.

W okresie powstania ligi piłkarskiej zmieniła się też struktura organizacyjna WSS, który przestał być wydziałem i stał się kolegium sędziowskim w autonomicznym Polskim Kolegium Sędziów. W pamiętnym dla sędziów 1936 r. PZPN zniósł autonomię PKS. Decyzja ta spotkała się z wielkim niezadowoleniem ze strony sędziów i większość okręgów nie chciała się temu podporządkować.

Na znak protestu ustąpił wieloletni prezes p. Hanke i nastąpiły rządy komisaryczne. Walne zebranie ponownie wybrało p. Hankego, ciesząc się ogólnym zaufaniem, lecz wyboru tego nie zatwierdziła. Wybrano następnego jedynego z naj-

popularniejszych łódzkich sędziów śp. K. Wardęszkiewicza — zamordowanego podczas okupacji przez gestapo w Warszawie. Choć ten wybór był jednoznaczny również nie zatwierdzono go i tak do chwili wybuchu wojny sędziów łódzkim przewodził komisarycznie p. Krachulec.

Rozgoryczenie sędziów było wielkie, noszono się z myślą złożenia legitymacji, lecz

Zdrowy rozsądek i obowiązkowość zwyciężyły

Sędziowie podjęli pracę, prowadzili na dół zawody, szkolili kadry młodych, mając na względzie jedynie dobro piłkarstwa.

Nadszedł okres okupacji. Sędziowie łódzcy nie przerwali swojej działalności. Z narażeniem życia organizowali i prowadzili zawody garnczej się do sportu młodzieży. Nie wszyscy przetrwali te koszmarne lata, lecz ci, którzy doczekali się niepodległości, nie tracąc czasu, przystąpili do reaktywowania organizacji sędziowskiej.

Inicjatorami pierwszego zebrańia byli pp. Szperling i Stępień. Na prezesa jednogłośnie powołano p. Hankego. Szybko stworzono pierwszy zarząd, w skład

którego weszli pp.: Stępień, Winiarski, Kowalski, Szperling i Bira.

Pierwszy rok pracy wykazał, że taryzy członkowie nadal stoją na wysokości zadania, że przewodzą młodym, ucząc ich trudnej sztuki obiektywnego prowadzenia zawodów sportowych.

Nadszedł rok 1946 — rok jubileuszowy.

Minęło 25 lat!

Nowy zarząd w składzie: prezes Hanke, Bira, Winiarski; Kowalski; Walczak; T. Andrzejak, i Szperling, wraz ze specjalną komisją jubileuszową na podstawie posiadanych kronik i zapisek ustalonych z pogromu hitlerowskiego ustalili listę najbardziej zasłużonych. Znajdują się na nich następujące nazwiska: Hanke, Bira, Krachulec; Otto; Szperling; Andrzejak, Przygoński, Naporski; Jędraszczak, Rymkiewicz (Tomaszów), Stępień; Kowalski; Winiarski, Walczak T., mjr. Sznajder i Grabowski.

Wszyscy wymienieni należą do organizacji sędziowskiej więcej niż lat 15. Za pracę pełną poświęcenia otrzymują złote odznaki sędziowskie, wszyscy też automatycznie zostają honorowymi członkami.

Dzisiejszy WSS zasięgiem swej działalności obejmuje teren Łodzi i pro-

wincji, gdzie stworzono trzy delegatury w Kutnie, Piotrkowie i Tomaszowie, co jakby podkreśli sędziowskie, zwane referatami obsady.

Jeden z pierwszych sędziów łódzkich jest

Obecny prezes W. S. S., ob. Hanke

W chwili powstania instytucji sędziowskiej zgłosił swe przystąpienie i zdobywając zaufanie wszystkich, powszechnie ceniony i lubiany, stanął wkrótce na jej czele. Przez 12 lat z rzędu (!) był prezesem, ustanawiając swego rodzaju rekord. Z działalności sędziowskiej p. Hanke do dziś pamiętny jest najlepiej sędziowany słynny mecz w Katowicach w pierwszym roku powstania ligi piłkarskiej pomiędzy Wisłą a niemieckim zespołem I.F.C., od wyniku którego uzależnione było, która z drużyn zdobędzie mistrzostwo Polski.

Ten pamiętny mecz był niezwykle trudny do prowadzenia, lecz p. Hanke spełnił swe zadanie bez zarzutu. Wygrała Wisła 2:0 i została mistrzem Polski. Na tym meczu była rekordowa ilość 17 tys. widzów, cały Śląsk zjechał się wtedy do Katowic.

Niestety, w uroczystości jubileuszowej p. Hanke nie bierze udziału. Złożony ciężką niemocą nie może w gronie swych współpracowników i kolegów cieszyć się, jak oni, z ogromu dokonanej pracy. Życzymy mu szybkiej poprawy i powrotu do zdrowia.

Oto w krótkich słowach zarys istnienia 25-letniego Łódzkiego WSS.

Członkowie jego spełnili swe zadanie. Zdziałali wiele. Spełnili swą rolę jak na dobrych obywateli przystało i spełniać ją będą nadal, póki starczy sił i zdrowia w pracy nad krzewieniem sportu polskiego w odrodzonej Ojczyźnie. Nie dla odznak, żetonów, wyróżnień poświęcili swój czas i umiejętności, lecz dlatego, że ukołhall sport, że rozumieją jak olbrzymie znaczenie ma on dla odrodzenia fizycznego naszego narodu, że chcą dać i dają z siebie wszystko, byle tylko przysłużyć się odrodzonej Ojczyźnie. Rm

Polska - Włochy

Zakontraktowane spotkanie bokserkiskie

Podczas obrad kongresu AIBA w Londynie, delegat Polski, Bielewicz, zakontraktował międzypaństwowy mecz bokserkisk Poland - Włochy, który odbędzie się po raz pierwszy po wojnie we Włoszech w lipcu 1947 roku.

IKP - Arko 16:0

W zawodach bokserkiskich o drużynowe mistrzostwo klasy B zespół IKP uzyskał zwycięstwo 16:0 walkowerem z Arko, ponieważ ten ostatni posiadał o 2 nadwagi i 1 niedowagę.

W ramach tego meczu odbyły się finały pierwszego kroku bokserkiskiego: w wadze papierowej — Stankowski (Wima) uzyskał zwycięstwo walkowerem wsku — braku przeciwnika, zaś w wadze piórkowej Dumas (Zryw) pokonał na punkty Mendelbaum (TUR).

Oglašzajcie się w Expressie Ilustrowanym

Łódź zwycięża w koszykówce TUR pokonał Cracovię 29:21

Turniej gier sportowych z udziałem gości krakowskich zgrupował w sali YMCA dużo publiczności, żadnej ujrzenia dobrej walki.

Niestety, srodze się ona zawiodła, gdyż wszystkie mecze stały na niskim poziomie. Zwłaszcza rozczarowała Cracovia. Na te słabo walczących gości, TUR wypadł zupełnie dobrze, rewanż za klęskę krakowską udat się.

W siatkówce Giszka zwyciężyła Łódź TUR w stosunku 2:1 (10:8, 10:15, 15:4).

W pierwszym meczu koszykówki LKS wygrał z zespołem TUR-u z Ostrowia, uzupełniony zawodnikami organizatorów. Po nudnym przebiegu publiczność nagradzała zawodników oklaskami za uwolnienie jej od obserwacji tak nieciekawych zawodów. Łódzianie wygrali 34:26 (24:10).

W ostatnim spotkaniu TUR pokonał drużynę Cracovii w stosunku 29:21 (13:13) Dużą sympatią cieszył się zawodnik gości Kopf, który swą tuszą wzbudzał wesołość na widowni. Nie znaczy to jednak, że grał źle, raczej odwrotnie, gdyż strzelił największą ilość punktów dla swych barw.

Łódzianie zapewnili sobie wygraną, kilkoma dalekimi i celnymi strzałami z polowy terenu walki. Punkty dla łódzian uzyskali: Jakubowski (12), Skrodzki (7), Grzechowiak i Sobczak (po 3) oraz Michałak i Loga (po 2). Dla gości Kopf (8), Piłkiewicz (4), Więcek (3), Dunikowski, Reziak (po 2) oraz Kaźmierski i Wacek (po jednej).

Zawody prowadzili poprawnie pp. Biłlecki i Przygoński.

OBWIESZCZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, iż w związku ze zbliżającymi się wyborami do sejmiku powołane zostały specjalne komisje meldunkowe, których zadaniem jest kontrola istotnego stanu zameldowanych i wymeldowanych osób na terenie miasta.

Wstępne wyniki z przeprowadzonych inspekcji wykazały, że wiele osób nie przestrzega obowiązków meldunkowych.

Zgodnie z przepisami art. 22 ordynacji wyborczej z dnia 22. IX. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 274) osoby nie zameldowane będą pozbawione prawa głosowania do sejmiku.

Zarząd Miejski w Łodzi wzywa przeto wszystkich przebywających w obrębie Łodzi do natychmiastowego zameldowania się, względnie do natychmiastowego wymeldowania się o ile zachodzi fakt opuszczenia miasta na stałe.

Stosownie do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) w bieżącym ustawie z dnia 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 390) — obowiązkiem dopilnowania

zameldowania i wymeldowania ciąży na:

- 1) lokatorze głównym w stosunku do sublokatora i innych osób mieszkających u lokatorów;
 - 2) głowie rodziny — w stosunku do członków rodziny i domowników pozostających we wspólnym gospodarstwie z głową rodziny i wspólnie zamieszkałych;
 - 3) pracodawcy — w stosunku do pracowników u niego zamieszkałych;
 - 4) zarządcach domowych, upoważnionych przez Zarząd Nieruchomości do sprawowania czynności meldunkowych.
- Osoby uchylające się od dopełnienia obowiązków meldunkowych, bądź też tolerujące fikcyjne zameldowania, karane będą w trybie administracyjnym grzywną do 1.000 zł. z zamianą na areszt 3 dni z art. 25 pkt. 3 wyżej wskazanego rozporządzenia, o ile nie będą one podlegały surowszej sankcji karnej (areszt do 3 miesięcy i 30.000 zł. grzywny lub jedną z tych kar) z art. 38 dekretu o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. U. R. P. 4/46, poz. 27).
- Łódź, dnia 28 października 1946 r.
- Zarząd Miejski w Łodzi

